

Анотація дисципліни

1. Назва. **Економічна геологія**
2. Лектор: Сухов Валерій Васильович.
3. Статус: вибіркова
4. Денна форма навчання: курс IV, семестр VIII . Заочна форма навчання: курс V, семестр X.
5. Загальна кількість академічних годин: денна форма навчання: лекцій – 24, практичних занять – 12, самостійна робота – 72. заочна форма навчання: лекцій – 6, самостійна робота – 102.
6. Кількість кредитів (загальних та по модулях): 3.
7. Попередні умови: Знання економіки та усіх попередніх курсів по гідрогеології і геології.
8. Стисла анотація дисципліни та модулів з яких вона складається: **Мета курсу** вивчення значення мінеральної сировини в економічному розвитку країни, планування розвитку мінерально-сировинного комплексу України, об'єктів першочергової уваги за результатами маркетингових досліджень корисних копалин з урахуванням особливостей розвитку економіки країни, її екологічного стану, кон'юнктури цін на ринках, тенденцій розвитку техніки та промисловості.

Завдання: Встановлення єдиних вимог по обґрунтуванню параметрів кондицій на мінеральну сировину для підрахунку запасів в надрах та визначення показників геологічних та техніко-економічних оцінок родовищ, що визначає їх промислове значення. Вивчення видобутку і споживання таких видів корисних копалин, які на даний момент є економічно і стратегічно важливими для України.

Студенти повинні знати: Основні терміни та їх визначення. Загальні питання економіки мінеральної сировини. Стратегічно важливі для економіки кра-

їни корисні копалини - види мінеральної сировини категорій А, Б, В, Г. Класифікацію запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр. Стан та основні проблеми мінерально-сировинної бази металічних, неметалічних корисних копалин та паливно-енергетичних ресурсів України.

вміти: Розробляти та обґрунтовувати кондиції на мінеральну сировину для підрахунку запасів твердих корисних копалин у надрах. Проводити техніко-економічне обґрунтування кондицій для підрахунку запасів родовищ нафти і газу.

Курс складається із 2 модулів:

Модуль 1.

Тема 1. Загальні питання економіки мінерально-сировинної бази. Класифікація запасів і ресурсів корисних копалин державного фонду надр. Терміни і поняття. Розподіл за промисловим значенням запасів корисних копалин: балансові, умовно балансові, позабалансові. Розподіл за ступенем техніко-економічного вивчення: перша група, друга група, третя група. Розподіл запасів корисних копалин за ступенем геологічного вивчення: розвідані і попередньо розвідані. Розподіл запасів і ресурсів корисних копалин на класи за допомогою міжнародного трипорядкового цифрового коду. Розподіл родовищ за складністю геологічної будови. Підготовленість родовищ до промислового освоєння з метою видобування корисних копалин. Дорозвідка розроблюваних родовищ. Підрахунок і облік додатково виявлених запасів.

Тема 2 . Розробка та обґрунтування кондицій на мінеральну сировину для підрахунку запасів. Терміни та визначення. Загальні засоби розробки кондицій. Показники кондицій. Геолого-геофізичне обґрунтування кондицій. Гірничотехнологічне обґрунтування кондицій. Економічне обґрунтування кондицій.

Тема 3. Особливості обґрунтування кондицій на рудні, нерудні корисні копалини, тверді горючі копалини, родовища нафти і газу.

Модуль 2.

Тема 4. Загальний стан та основні проблеми мінерально-сировинної бази світу та України. Забезпечення окремих країн і континентів стратегічно важливими корисними копалинами. Паливно-енергетичні ресурси України: газ, нафта, конденсат, метан вугільних родовищ, вугілля. Мінерально-сировинна база металічних корисних копалин України: чорні метали, благородні метали, радіоактивні метали. Вимоги промисловості до якості мінеральної сировини. Комплексна геолого-економічна оцінка та раціональне використання руд родовищ корисних копалин.

Тема 5. Мінерально-сировинна база неметалічних корисних копалин України: гірничохімічна сировина, гірничотехнічна сировина, сировина для металургійної промисловості, будівельна сировина, каменебарвна та ювелірна сировина, техногенна сировина.

Тема 6. Подальший розвиток мінерально-сировинної бази України: приріст запасів стратегічно важливих для економіки країни видів корисних копалин, які добуваються; проведення техніко-економічних оцінок і геологорозвідувальних робіт по довивченню родовищ з метою їх комплексного використання; відкриття нових родовищ міді, золота, рідкісних та рідкісноземельних металів, платиноїдів, флюориту, фосфатної, каменебарвної, ювелірної сировини, системне вивчення вже виявлених кімберлітових об'єктів та пошуки корінних і розсипних родовищ алмазів.

9. Форма організації контролю знань, система оцінювання: Модульно-кредитна система поточного і підсумкового контролю знань студентів.

Питання оцінюється у 100%.

10. Навчально-методичне забезпечення.

11. Мова викладання: Російська, а з 2007 року – українська.

Список рекомендованої літератури:

1. Астахов А.С. Экономическая оценка запасов полезных ископаемых .- М., Недра, 1991.- 287 с.
2. Андрєєв В.В. Утворення та природне асоціювання мінералів в земній корі: Навчальний посібник. –Х. ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2009.- 92 с.
3. Гурський Д.С., Єсипчук К.Ю. та інші. Металічні і неметалічні корисні копалини України. Том І. Металічні корисні копалини. Київ-Львів, « Центр Європи», 2005. Том ІІ. Неметалічні корисні копалини. Київ - Львів, « Центр Європи», 2006.
4. Гурський Д.С. Концептуальні засади державної мінерально-сировинної політики щодо використання стратегічно важливих для економіки країни корисних копалин.- Львів ЗУКЦ, 2008.- 192 с.
5. Заріцький П.В. Тихоненко Д.Г., Горін М.О., Андрєєв В.В., Дегтярьов В.В. Геологія з основами мінералогії. Підручник, затверджений МОН України для студентів агрономічних, геологічних, екологічних, інженерних спеціальностей університетів ІІІ-ІV рівня акредитації.- Х. : Майдан, 2009.- 584 с.
- Смірнов В.І. Геологія корисних копалин. – К.: Вища школа, 1995.- 295 с.